

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně:

M. B.

zastoupena Mgr. Josefem Smutným, advokátem
se sídlem Pernerova 444, 530 02 Pardubice

proti

žalované:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2024, č. j. MV-14464-4/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 6. 12. 2023, č. j. OAM-10271-13/TP-2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tím byla podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu, neboť v době vydání

rozhodnutí nesplnila podmínku uvedenou v § 66 odst. 1 písm. d) téhož zákona, nebyla totiž nezletilým dítětem cizince, jenž na území České republiky (dále jen „ČR“) pobývá na základě povolení k trvalému pobytu.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobkyně úvodem své žaloby zrekapitulovala průběh správního řízení. Uvedla, že dne 4. 5. 2023 podala žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, a to jako nezletilé dítě cizince, který na území ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, s tím, že důvodem žádosti bylo společné soužití rodiny na území ČR. Všechny zákonné podmínky v době podání žádosti byly splněny. Správní orgán prvního stupně vydal shora uvedené rozhodnutí až po sedmi měsících (dne 6. 12. 2023), a to pro nepotvrzení důvodů uvedených v § 66 odst. 1 písm. d) zákona, neboť v době vydání tohoto rozhodnutí již žalobkyně byla zletilá.
3. Namítla, že uvedenému rozhodnutí předcházelo rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023, č.j. OAM-10271-8/TP-2023, jež bylo opatřeno úředním razítkem a podepsáno s dodatkem „v.r.“ vedoucím oddělení OAMP, jímž bylo žalobkyni povolení k trvalému pobytu vydáno. K tomuto rozhodnutí byla zpracována i Předkládací zpráva pod č.j. OAM-10271-9/TP z téhož data, podle níž bylo zjištěno, že důvodem žádosti je společné soužití s rodiči žalobkyně na území ČR, přičemž otec pobývá na území s povoleným trvalým pobytem. Citované rozhodnutí však žalobkyni zasláno ani jinak doručováno nebylo. Místo toho bylo rozhodnutí přeškrtnuto a rukou na něj bez uvedení data bylo napsáno: „*Rozhodnutí nenabylo právní moci. Nastaly nové skutečnosti*“, s podpisem „Kašparová“. O jaké nové skutečnosti se mělo jednat, není žalobkyni známo.
4. Právě rozhodnutí o vydání povolení k trvalému pobytu ze dne 29. 6. 2023, označila žalobkyně v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí jako porušení základních zásad činnosti správních orgánů podle § 2 odst. 1, věta první, odst. 3, dále § 4 odst. 1. odst. 2, 3 a § 6 odst. 1 zákona č. 500/2002 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Brojila zejména proti postupu prvostupňového orgánu, který nejprve žádosti žalobkyně vyhověl, ale rozhodnutí neodeslal, bez uvedení data na něj mimo jiné napsal, že nastaly nové skutečnosti, které nijak blíže neoznačil, a po následné nečinnosti, během níž žalobkyně dosáhla plnoletosti, vydal dne 6. 12. 2023 nové rozhodnutí, kterým její žádost zamítl.
5. Napadené rozhodnutí se rozsáhle zabývá dle jejího názoru právě podružnou otázkou běhu procesní lhůty pro vydání rozhodnutí a právních následků při jejím nedodržení, a to vzhledem ke změnám, k nimž po uplynutí zákonem stanovené procesní lhůty může dojít (v daném případě nabytí zletilosti), s odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Shora uvedeným hlavním odvolacím důvodem se zabývá jen okrajově, když na str. 5 uvádí, že ke dni 29. 6. 2023, kdy byly splněny všechny podmínky, byla žádost předána k sejmutí biometrických údajů a k předání rozhodnutí a že se to mělo uskutečnit ke dni 2. 10. 2023, kdy však u žalobkyně již došlo k nabytí zletilosti, a tudíž nesplňovala podmínku pro vydání povolení k trvalému pobytu. Do spisu vloženou znehodnocenou předkládací zprávu a znehodnocené rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 dle odůvodnění žalovaného nelze pro samotné řízení využít, neboť tyto písemné materiály byly zneplatněny.
6. Žalobkyně namítla, že pro uvedené zdůvodnění v napadeném rozhodnutí k postupu správního orgánu prvního stupně ohledně rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 nejsou ve spise

žádné podklady a nic takového není zmíněno ani v zamítavém prvostupňovém rozhodnutí ze dne 6. 12. 2023. Z ničeho nelze ani dovodit, že důvodem pro přeškrtnutí rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 a pro nedatovanou poznámku „Nastaly nové skutečnosti“, byly právě okolnosti tvrzené v napadeném rozhodnutí. Uvedla, že ze zákona přitom neplyne, že již sice vydané, ale nedoručené rozhodnutí o pobytové oprávnění může být „zneplatněno“ pro nesejmutí biometrických údajů, obzvláště, když prvostupňový orgán nesdělil žalobkyni v náležité lhůtě žádný termín a žalobkyně se proto dostavila dne 2. 10. 2023 sama z vlastní iniciativy. Samotné údajné „zneplatnění“ je dle jejího názoru nicotným, event. neplatným úkonem, neboť bylo učiněno v rozporu se zákonem, bez náležitého odůvodnění, bez uvedení data a osobou, ohledně níž není patrné, zda je vůbec úřední osobou k tomuto úkonu v rámci správního řízení oprávněnou.

7. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 10. 4. 2024 s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu žalobní námitky odmítla jako nedůvodné.

9. K žalobním bodům uvedla, že se v podstatě neodlišují od námitek uplatněných v odvolání, žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala. Dle názoru žalované provedení zneplatnění rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 Ministerstvem vnitra neodporuje zákonu, přičemž žaloba neuvádí, jaká konkrétní ustanovení zákona svým postupem v této souvislosti měl správní orgán prvního stupně porušit. V žalobě je pouze obecně namítáno porušení některých základních zásad činnosti správního řízení, s čímž žalovaná nesouhlasí. Uvedla, že ustálenou praxí Ministerstva vnitra je, že po vydání kladného rozhodnutí předává žádost k dalšímu zpracování, tj. k sejmutí biometrických údajů účastníku řízení, které se v daném případě mělo uskutečnit až po dovršení 18. roku žalobkyně.

10. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Jednání soudu

11. Při jednání soudu dne 18. 7. 2024, z něhož se žalovaná předem omluvila, zástupce žalobkyně odkázal na podanou žalobu a shrnul její důvody. Setrval na zrušení napadeného rozhodnutí.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, kterými je vázán, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

13. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovanou vyplynuly pro posouzení věci následující rozhodné skutečnosti.

14. Žalobkyně podala dne 4. 5. 2023 u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání povolení k trvalému na území ČR podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.
15. Správní orgán prvního stupně zjistil, že v době vydání rozhodnutí již žalobkyně byla zletilou osobou, a proto nesplňuje podmínku ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutím ze dne 6. 12. 2023 žádost žalobkyně zamítl podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
16. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Odvolací námitky jsou totožné s námitkami žalobními (viz body 2 - 6 tohoto rozsudku) a jsou podrobně popsány v bodě II. napadeného rozhodnutí (strana 2 - 3). Žalobkyně uvedla, že popsanou situaci zjevně cíleně způsobil správní orgán prvního stupně, neboť nejprve připravil rozhodnutí z 29. 6. 2023, kterým povolení k trvalému pobytu vydal, pak jej však neodeslal, ale interně znehodnotil a vyčkával, až žalobkyně nabude zletilosti. Následně po více než sedmi měsících od podání žádosti, a tedy po překročení zákonné lhůty k vydání rozhodnutí, vyhotovil dne 6. 12. 2023 zamítavé rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně dle žalobkyně porušil základní zásady činnosti správních orgánů, jeho nezákonné a svévolné jednání dle žalobkyně směřovalo k tomu, aby nové rozhodnutí bylo vydáno v čase, kdy podmínka ohledně její nezletilosti již nebude naplněna.
17. Žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Ztotožnila se s názorem správního orgánu prvního stupně, že byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Zdůraznila, že pro rozhodování správního orgánu v prvním stupni je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, což implicitně vyplývá ze správního řádu (§ 96 odst. 2, § 90 odst. 4 nebo § 82 odst. 4) a explicitně i z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek sp. zn. 1 As 24/2011 nebo sp. zn. 1 Azs 397/2017). Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 6. 12. 2023, kdy žalobkyně dosáhla 18 let věku. Ohledně průtahů v řízení uvedla, že lhůta pro vydání rozhodnutí je lhůtou pořádkovou a její nedodržení nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyně měla možnost podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti (§ 80 správního řádu), což neučinila. K předkládací zprávě a rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 žalovaná uvedla, že ke dni 29. 6. 2023 byly splněny podmínky pro udělení trvalého pobytu dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, a proto Ministerstvo vnitra vydalo kladné rozhodnutí a předalo žádost k dalšímu zpracování, tj. k sejmutí biometrických údajů a k předání rozhodnutí. K tomu však do nabytí zletilosti žalobkyně nedošlo, přičemž ke dni 2. 10. 2023, kdy se mělo uskutečnit sejmutí biometrických údajů, žalobkyně již nesplňovala podmínku pro vydání povolení k trvalému pobytu ve smyslu § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Ohradila se proti tvrzení o účelovém prodlužování správního řízení s tím, že délku řízení nelze považovat za okolnost způsobující nezákonnost rozhodnutí. Dále uvedla, že do spisu vloženou znehodnocenou předkládací zprávu a znehodnocené rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 nelze pro samotné řízení využít, neboť uvedené materiály byly zneplatněny.

B. Právní závěry

18. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.
19. Krajský soud úvodem upozorňuje, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se soud může v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov.

např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č.j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č.j. 2 Afs 37/2012-47).

20. Při posouzení důvodnosti podané žaloby vycházel soud z následující právní úpravy:

21. Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců: „*Povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území.*“

22. Podle § 51 odst. 3 správního řádu: „*Je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.*“

23. Podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 68.*“

24. Předmětem řízení je posouzení otázky splnění podmínek pro aplikaci ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Mezi účastníky je nesporné, že žalobkyně ke dni podání žádosti k trvalému pobytu splňovala podmínku dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tj. že byla nezletilým dítětem, avšak v době vydání prvostupňového rozhodnutí (6. 12. 2023) již tuto podmínku nesplňovala, neboť mezitím nabyla zletilosti. S tím souvisí i žalobkyní namítaná délka správního řízení (která jí v posuzovaném případě byla k tíži), která dle jejího názoru měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

25. Krajský soud konstatuje, že přdestřená právní otázka, tedy k jakému okamžiku se posuzuje splnění těchto podmínek, byla vyřešena judikaturou, na kterou odkázal již správní orgán prvního stupně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č.j. 1 As 24/2011-29), tedy, že správní orgán rozhoduje dle skutkového a právního stavu, existujícího v době vydání rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí doplnil i navazující a v tomto směru konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu citací ze svého rozsudku ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31 (viz strana 4 napadeného rozhodnutí), který se zabýval i otázkou, zda je možné v určitých případech z této zásady vybočit, a to zejména, pokud by lpění na jejím dodržení vedlo k nespravedlivému výsledku pro účastníka zapříčiněnému postupu správních orgánů. S odkazem též na judikaturu Ústavního soudu v něm Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že připuštění možnosti, aby správní orgány rozhodovaly nejednotně podle prospěchu žadatele, by zcela jistě bylo v rozporu s účelem samotného zákona o pobytu cizinců.

26. Krajský soud dále uvádí, že nedošlo k judikurnímu odklonu při posuzování předmětné otázky, jak je zřejmé i z novějšího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2023, č. j. 2 Azs 248/2023-30, v němž byla také posuzována situace, kdy žalobkyně podala žádost o trvalý pobyt v době, kdy byla ještě nezletilá a zamítavé rozhodnutí bylo rovněž vydáno až po dosažení její zletilosti.

27. Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku uvedl:

„[12] Otázkou, zda se splnění podmínek pro vyhovění žádosti o pobytové oprávnění posuzuje již ve vztahu k okamžiku podání žádosti, či až k okamžiku vydání rozhodnutí, se NSS zabýval v rozsudku ze dne 4. 2. 2021, č. j. 1 Azs 500/2020-24 (na nějž odkazoval krajský soud v napadeném rozsudku). Konstatoval v něm, že „splnění podmínek těchto ustanovení je třeba posuzovat na základě skutkového stavu v době rozhodování správních orgánů. Tento způsob rozhodování

vyplývá přímo z povahy správního řízení, které směřuje k vydání konstitutivního správního rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008-126, č. 1786/2009 Sb. NSS, ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Azs 209/2018-37, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79, ze dne 9. 1. 2019, č. j. 9 As 362/2018-37, či ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33). Rozhodnutí o udělení pobytového oprávnění je rozhodnutím s konstitutivními účinky, a proto teprve právní mocí takového rozhodnutí je cizinec oprávněn pobývat na území České republiky na základě jím požadovaného pobytového titulu. Postup správních orgánů, v rámci kterého posuzují splnění podmínek až ke dni vydání rozhodnutí, plně odpovídá povaze takového rozhodnutí. Opačný postup správních orgánů by byl zjevně neudržitelný, neboť by byl v příkrém rozporu s ústavním principem právní jistoty a předvídatelnosti práva (viz rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-37, či ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Azs 209/2018-37). „Kasační soud se přitom v tomto rozhodnutí zabýval také tím, že k právní skutečnosti (události) zapříčiňující nesplnění podmínky nezbytné pro vyhovění žádosti o pobytové oprávnění může dojít až v průběhu dlouhotrvajícího správního řízení. Vyslovil, že „stěžovateli lze přisvědčit, že správní řízení trvalo excesivně dlouho. Správní orgány překročily lhůtu, kterou jim k vydání rozhodnutí ukládá zákon o pobytu cizinců (...). Překračování lhůt k vydání pobytového oprávnění je nežádoucí. Nejvyšší správní soud rozumí stěžovatelově frustraci z negativních důsledků postupu správního orgánu I. stupně, vedoucího k zamítnutí jeho žádosti. Z tohoto důvodu ale nelze prolomit obecnou zásadu okamžiku posuzování žádosti cizince o pobytové oprávnění a posuzovat žádost k jinému časovému okamžiku než ke dni vydání rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Azs 209/2018-37, či ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33). Správní orgány by měly dodržovat lhůty k vydání rozhodnutí, jejich překročení je jevem nežádoucím, akceptovatelným pouze ve výjimečných případech (viz rozsudky NSS ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31, a ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33). Zákonné lhůty k vydání rozhodnutí jsou ale pouze lhůtami pořádkovými, jejichž překročení nemá vliv na zákonnost správního rozhodnutí, jak již uvedl v napadeném rozsudku krajský soud (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 171/2002-41, ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, č. 2785/2013 Sb. NSS, ze dne 3. 7. 2018, č. j. 6 Azs 178/2018-4, či ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33). Jako obranu proti takovému postupu je možné využít opatření proti nečinnosti dle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), případně žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s.“

[13] Následně v rozsudku ze dne 1. 12. 2021, č. j. 6 Azs 398/2020-34, NSS opětovně [tentokrát konkrétně v případě posuzování splnění podmínky nezletilosti vyžadované § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců] naznal, že „správní orgány jsou povinny rozhodovat podle skutkového stavu ke dni svého rozhodování, a proto není podmínka pro povolení k trvalému pobytu na základě žádosti dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců splněna v případě, kdy žadatel v době vydání rozhodnutí již není nezletilým dítětem. Pravidlo, dle kterého je pro rozhodování správního orgánu rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, implicitně vyplývá ze správního řádu a explicitně z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79). Otázkou možnosti prolomit toto pravidlo se pak Nejvyšší správní soud zabýval přímo ve vztahu k řízení o žádosti dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (byť v jeho dřívějším znění), přičemž takovou možnost odmítl (viz rozsudek NSS ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31). V tehdejších případech žalobkyně splňovala podmínku nezaopatřenosti navázanou rovněž na její věk (tehdejší znění vedle nezletilosti umožňovalo udělit trvalý pobyt rovněž z důvodu nezaopatřenosti) v době podání žádosti, nikoli však již v době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a to v důsledku průtahů, kterých se správní orgán dopustil a které v důsledku plynutí času způsobily

odpadnutí podmínky nezaopatřenosti. Přesto se Nejvyšší správní soud ani v takovém případě od uvedeného pravidla neodchýlil s odůvodněním, že opačný postup by představoval zásah do právní jistoty účastníků a předvídatelnosti rozhodování správních orgánů. Shledal, že takový postup nelze považovat za přílišný formalismus, ale je naopak obecně v zájmu právní jistoty účastníků řízení, byť v konkrétním případě nemusí být konkrétnímu účastníku ku prospěchu. Nejvyšší správní soud neshledal důvod se v nyní souzeném případě od citované judikatury odchýlit.“

[14] Stejně tak ani v nyní řešené věci Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru, že by bylo namístě nerespektovat obecné pravidlo správního řízení, že pro rozhodování správního orgánu je relevantní skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Stěžovatelce sice lze přisvědčit v tom, že pomalý postup správních orgánů (dlouhotrvající správní řízení) byl příčinou toho, že v důsledku přirozeného (žadatelkou samozřejmě nijak neovlivnitelného) plynutí času nastala v průběhu řízení o vydání předmětného pobytového oprávnění právní událost spočívající v dovršení její zletilosti, toliko v důsledku čehož byla její žádost zamítnuta. Je však třeba konstatovat, že proti nečinnosti prvostupňového správního orgánu, resp. nedodržení zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí (žádost byla podána dne 13. 7. 2020 a Ministerstvo vnitra o ní poprvé meritorně rozhodlo teprve 21. 9. 2021) mohla stěžovatelka brojit k tomu určenými prostředky ochrany (tj. domáháním se vydání opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, případně žalobou na ochranu proti nečinnosti dle § 79 a násl. s. ř. s.), což ovšem neučinila. Veškerá argumentace stěžovatelky o tom, že správní orgány mohou záměrným zdržováním vydávání rozhodnutí o žádostech dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zabránit vyhovění prakticky všem takovým žádostem, opomíjí skutečnost, že takoví účastníci řízení mohou proti nerespektování zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí brojit a domáhat se sjednání nápravy; právě tím mohou účinně zabránit stěžovatelkou nastíněným excesům v postupu správních orgánů.

[15] Je samozřejmě třeba připustit, že v případě žádosti o pobytový titul dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců podaných v určité „hraniční době“ před nabytím zletilosti žadatele není jisté, zda o nich bude pravomocně rozhodnuto předtím, než takový cizinec přestane zákonnou podmínku pro vyhovění žádosti splňovat; ani tato specifická situace však nemůže na platnosti obecné zásady, že pro rozhodování správního orgánu je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, nic změnit. Otázkou, zda je možné v určitých případech z této zásady vybočit, a to zejména pokud by lpění na jejím dodržení vedlo k nespravedlivému výsledku pro účastníka řízení zapříčiněnému postupem správních orgánů, se NSS zabýval v rozsudku ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31. Konstatoval v něm, že „ve věcech pobytu cizinců uvedenou zásadu respektuje, byť může být pro žadatele o pobytový titul v některých případech méně výhodná než za situace, kdy by se skutkový stav posuzoval k okamžiku uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí. (...) Připuštění možnosti, aby správní orgány rozhodovaly nejednotně podle prospěchu žadatele, by zcela jistě byly i v rozporu s účelem samotného zákona o pobytu cizinců. Pokud § 66 odst. 1 písm. d) umožňuje udělit trvalý pobyt žadateli, který je nezaopatřeným dítětem [nezletilým dítětem dle právní úpravy rozhodné pro projednávanou věc], je zjevně proti smyslu tohoto ustanovení udělit tento pobytový titul někomu, kdo již vymezené zákonné podmínky nesplňuje. (...) Podobně nespravedlivé případy jako v nyní projednávané věci mohou nastat i v jiných situacích, v nichž také nepovažuje kasační soud za vhodné prolamovat zásadu rozhodování správního orgánu I. stupně podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí. Je tomu například tehdy, kdy správní orgán vydá nezákonné rozhodnutí, které nadřízený orgán k odvolání zruší, přičemž tento postup se může i několikrát opakovat. I tato situace může způsobit, že žadatel bez svého přičinění přestane plynutím času splňovat zákonné

požadavky pro vyhovění jeho žádosti. Nejvyšší správní soud tak považuje za velmi obtížné obecně vymezit podmínky, za nichž by bylo možné obecně přijímanou zásadu, že správní orgán v prvním stupni rozhoduje podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí, prolomit.“ Reflektovat je dle Nejvyššího správního soudu třeba také to, že (již zletilý) žadatel, kterému nebylo vydáno povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, může žádat o jiná pobytová oprávnění odpovídající jeho životní situaci.“

28. Krajský soud shrnuje, že výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu bylo odpovězeno na všechny námitky žalobkyně, a to i ohledně délky trvání řízení (během níž nabyta zletilosti), včetně toho, že mohla a měla využít institutu opáření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, případně podání žaloby na ochranu proti nečinnosti dle § 79 a násl. s. ř. s. (ovšem s vědomím stejného výsledku, pokud žádost byla podána v tzv. „hraniční době“ a není jisté, zda o ní bude rozhodnuto před nabytím zletilosti). Nejvyšší správní soud rovněž konstatoval (odkazem na svoji dřívější judikaturu), že lhůta pro vydání rozhodnutí je lhůtou pořádkovou a její nedodržení nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bylo by pak nadbytečné, aby krajský soud jinými slovy říkal totéž, proto si dovoluje na vyčerpávající odůvodnění této recentní judikatury, která plně dopadá i na posuzovaný případ, odkázat.
29. K žalobní námitce, že k postupu správního orgánu prvního stupně ohledně rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023 nejsou ve spise žádné podklady, soud jen doplňuje, že předmětem přezkumného řízení bylo a je napadené rozhodnutí a jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí ze dne 6. 12. 2023. Původní rozhodnutí ze dne 29. 6. 2023, ač je ve spise založeno, bylo dle vysvětlení žalované zneplatněno. Toto rozhodnutí nikdy nenabylo právní moci, a tedy právně neexistuje. Podle § 51 odst. 3 správního řádu platí, že je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Správní orgán prvního stupně proto nepochybil, když v době svého rozhodování (6. 12. 2023) zjistil, že žalobkyně je zletilou osobou, a tudíž nesplňuje podmínku ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, přistoupil k vydání rozhodnutí dle § 75 odst. 1 písm. h) téhož zákona a žádost žalobkyně zamítl.
30. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že napadené rozhodnutí a jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a v souladu se zákonem podle skutkového a právního stavu existujícího v době vydání rozhodnutí. Proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované nevznikly v řízení náklady vymykající se z její běžné úřední činnosti.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 18. července 2024

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně